

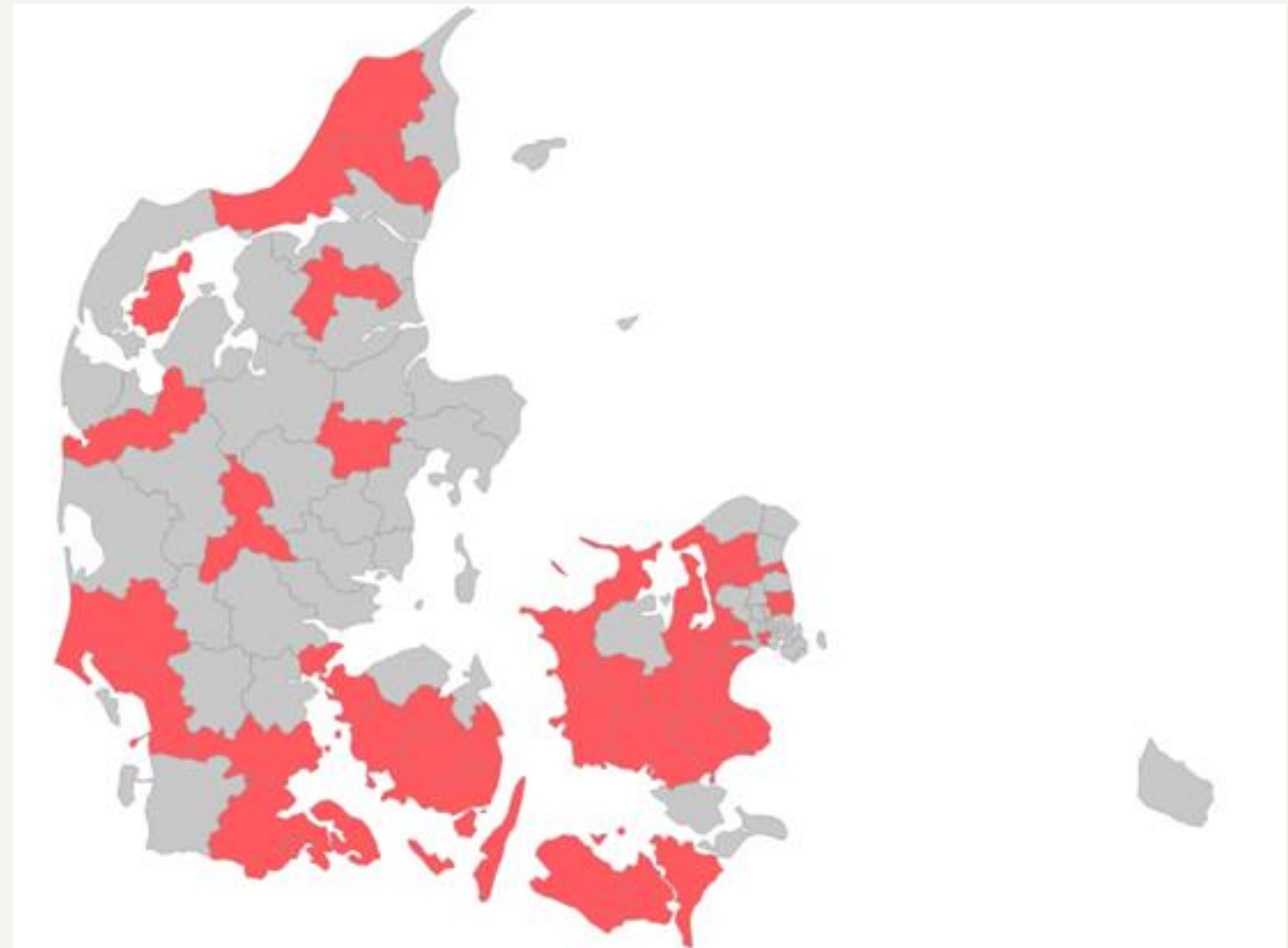
Midt – 17. januar 2023

Projekt øget viden om særligt dyre enkeltsager på voksenområdet

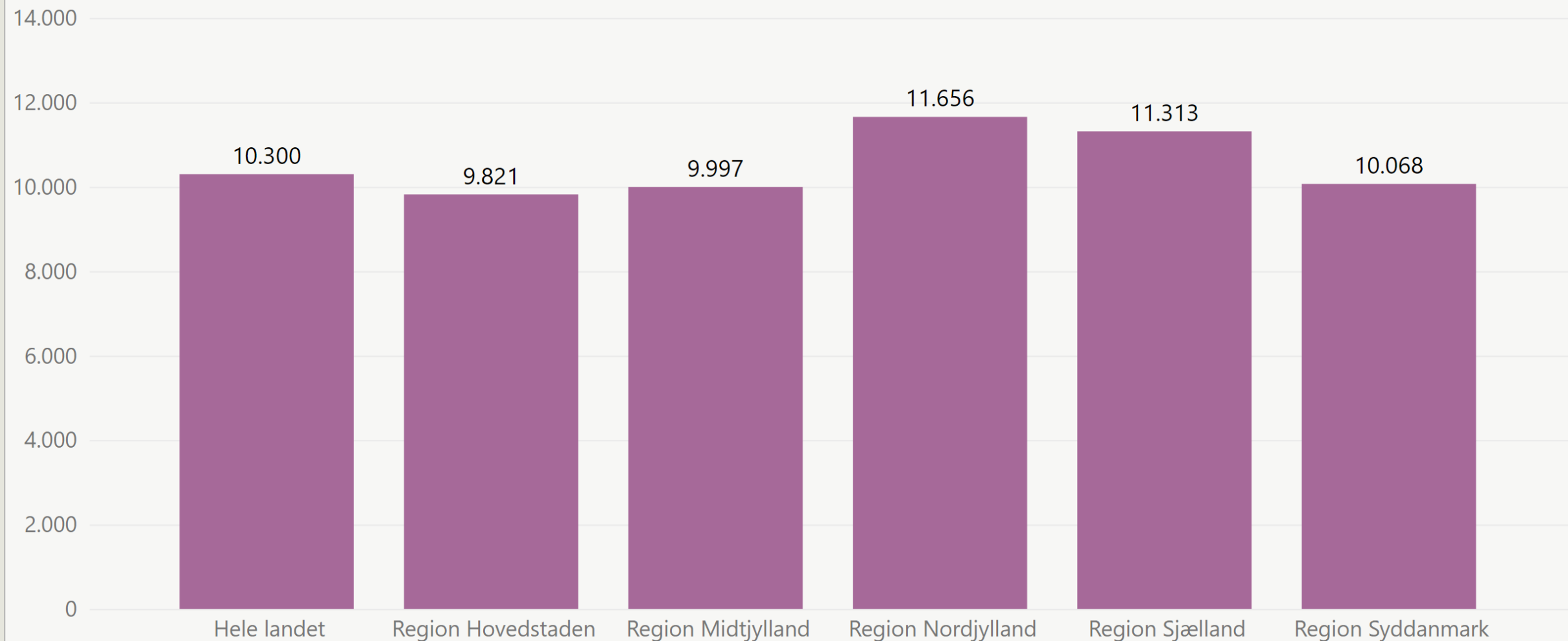
47 kommuner og 683 borgersager

KOMPLEMENT

Udgift pr. 18-66 årig 2021 (p/l.-2022)

Overblik: Det specialiserede voksenområde

Region Midtjylland

7,82mia.

Budget 2021 (p/l-2022)

8,29mia.

Regnskab 2021 (p/l-2022)

-6 %

Difference

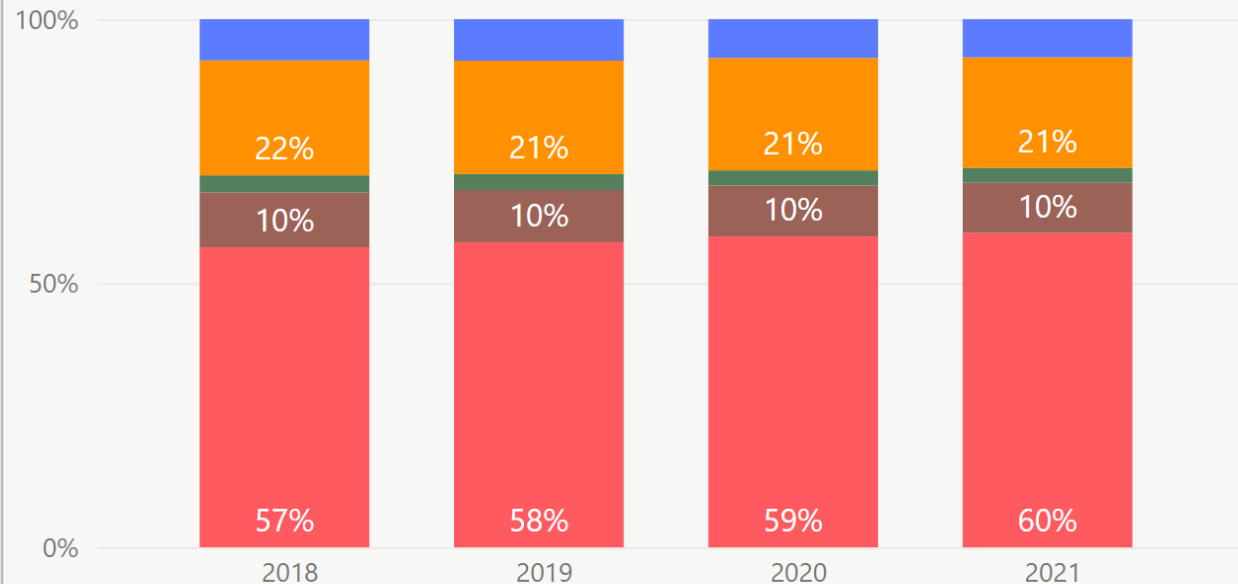
7,94mia.

Budget 2022

22 mio. kr. om dagen
154 mio. kr. om ugen

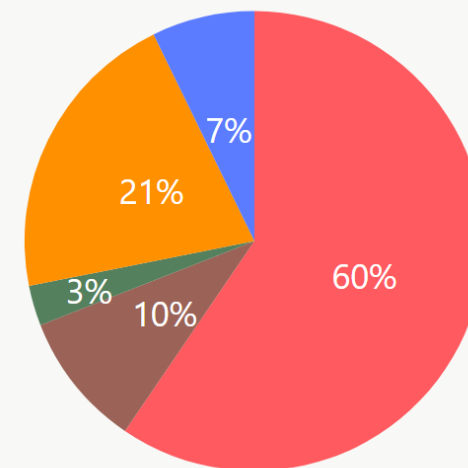
Regnskab (p/l-2022)

Type ● Botilbud ● Dagtilbud ● Misbrug ● Socialpædagogisk støtte ● Øvrigt

Regnskab 2021 fordelt på type (p/l-2022)

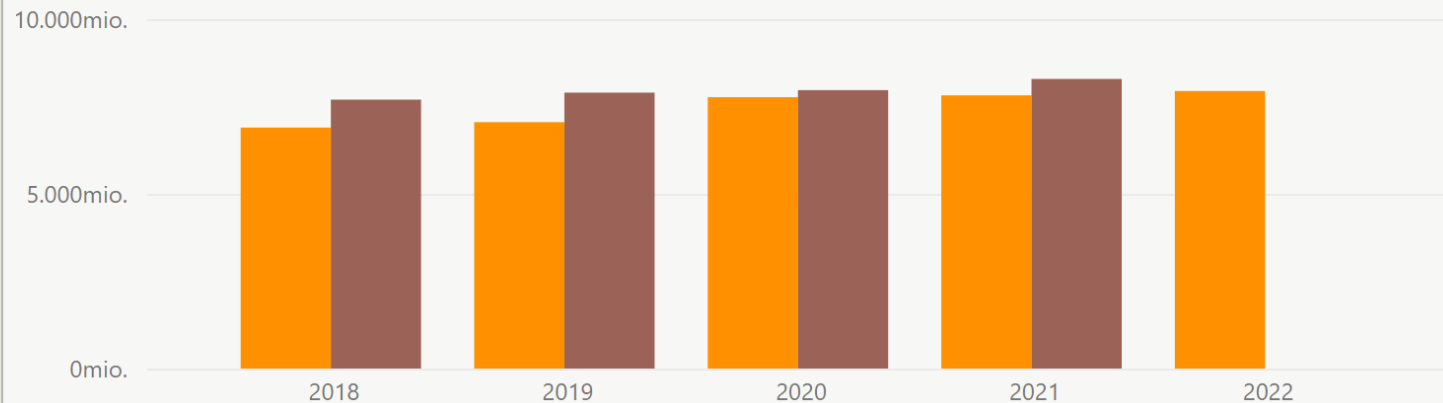
Type ● Botilbud ● Dagtilbud ● Misbrug ● Socialpædagogisk støtte ● Øvrigt

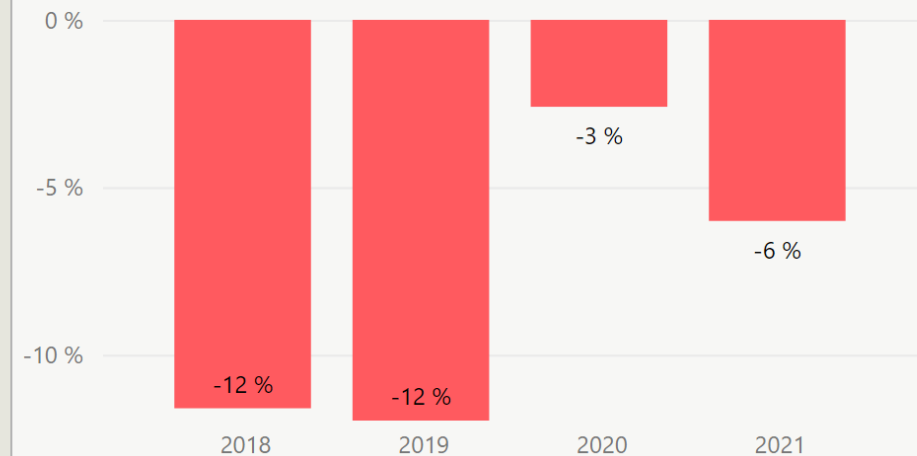

Budget og Regnskab (p/l-2022)

● Budget ● Regnskab

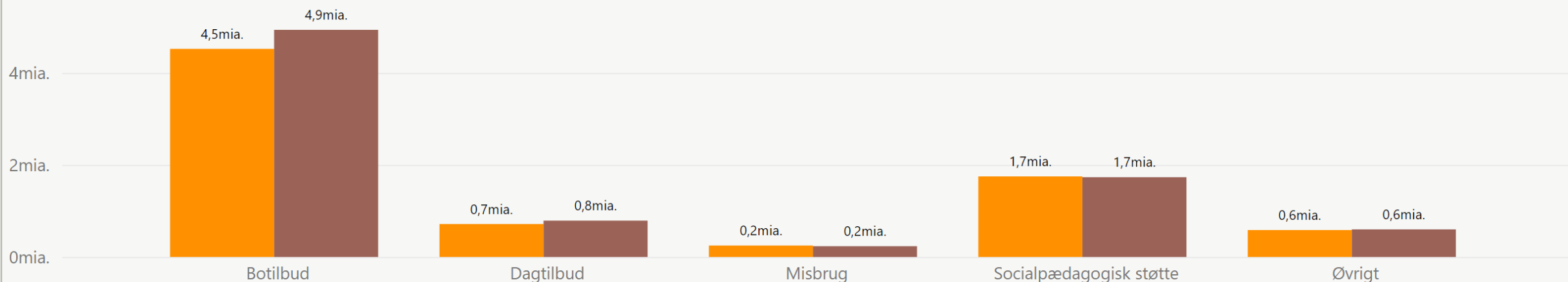

Budget og Regnskab - Difference

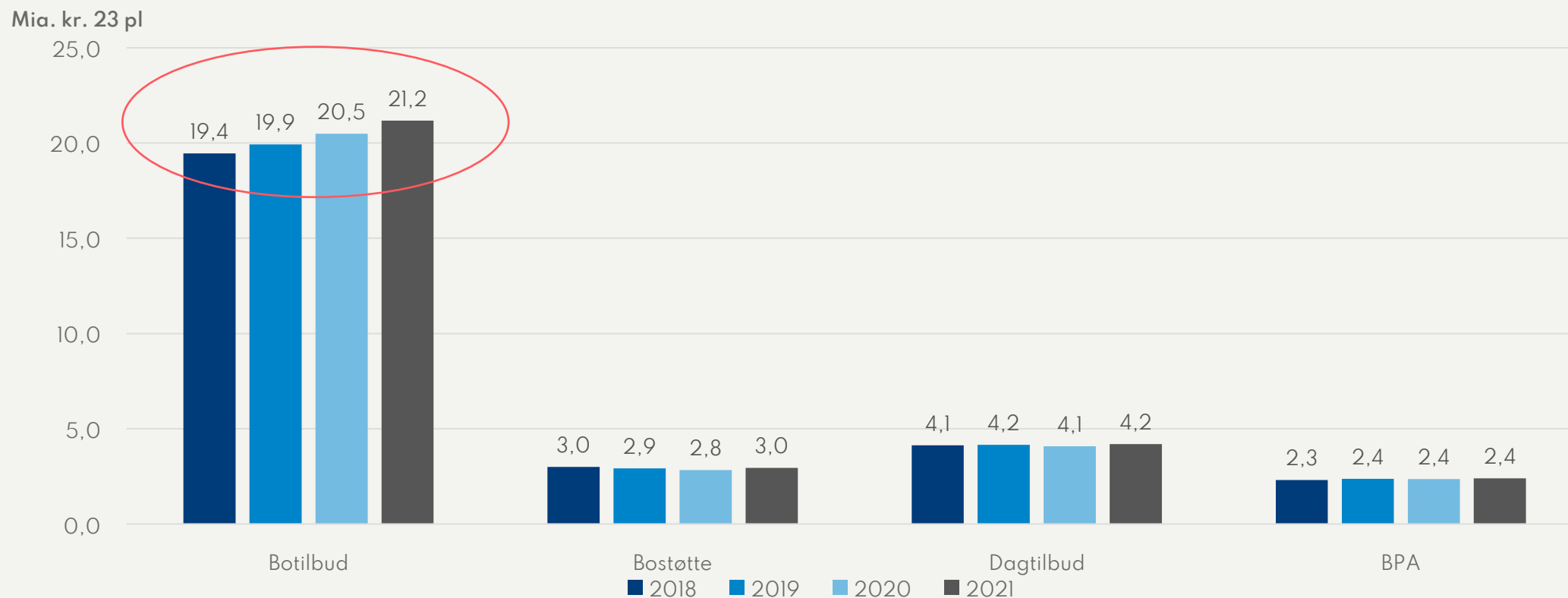
Budget og Regnskab 2021 fordelt efter type (p/l-2022)

● Budget ● Regnskab

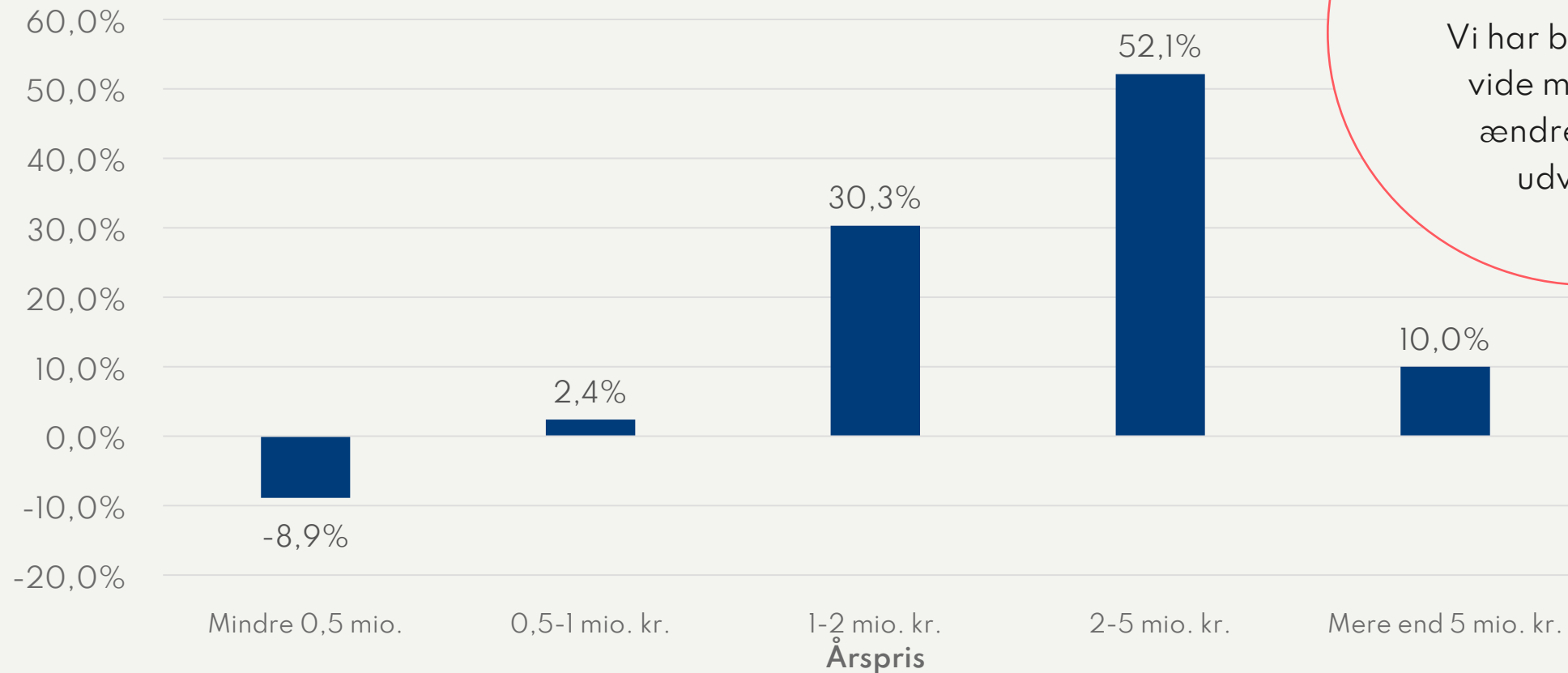
Hvorfor projekt "Øget viden om særligt dyre enkeltsager"?

Vi ved udgifterne til det voksenspecialiserede område er stigende
- Og vi ved at det er på botilbudsområdet

Det er tilbuddene der koster over en mio. kr. om året der er steget

Vækst i antal
modtagere

Mange hypoteser,
men meget lidt fakta...

Vi har behov for at
vide mere for at
ændre i denne
udvikling!

KOMPLEMENT

Nyt projekt – øget viden om særligt dyre enkeltsager

- 47 kommuner har deltaget
- 683 borgere i botilbud er screenet af jer selv
- 36 spørgsmål om hver eneste borger er besvaret
- Kriterie: Udgift over 2 mio. kr.

Formål har meget været,
at undersøge **karakteristika**
og om der er **handlemuligheder**.

Nysgerrig på om tendenser for tilbud over 2 mio.
kr. kan også gælde tilbud under 2 mio. kr.?

Sagsgennemgang ift. dyre enkeltsager										
Kommune:		xxx								
Dato:		01-11-2022								
Grunddata										
		1	2	3	4					
		Køn	Svar 1	Alder	Svar 2	Samlet udgift det specialiserede socialområde (ex. refusion)	Svar 3	Udvikling i udgift over tid		
Sag	Nr									
Sag nr.	1									
Sag nr.	2						2,0-2,5 mio. kr.			
Sag nr.	3						2,5-3,0 mio. kr.			
Sag nr.	4						3,0-3,5 mio. kr.			
Sag nr.	5						3,5-4,0 mio. kr.			
Sag nr.	6						4-6 mio. kr.			
Sag nr.	7						6-10 mio. kr.			
Sag nr.	8						over 10 mio. kr.			

Del elefanten op

Dagsorden – projekt særligt dyre enkeltsager

1. **Hvem** er de her borgere?
2. 10 hypoteser - **hvorfor** er tilbuddene til disse borgere blevet dyre?
3. **Hvad** kan der gøres?

De deltagende kommuner (lederne) har ikke set disse resultater!

Spørgsmålet I bør stille lige nu er derfor:

"Hvor er det både godt og spændende vi er med i dette her og I har lavet dette store stykke arbejde!"

"Hvad blev I optaget af?"

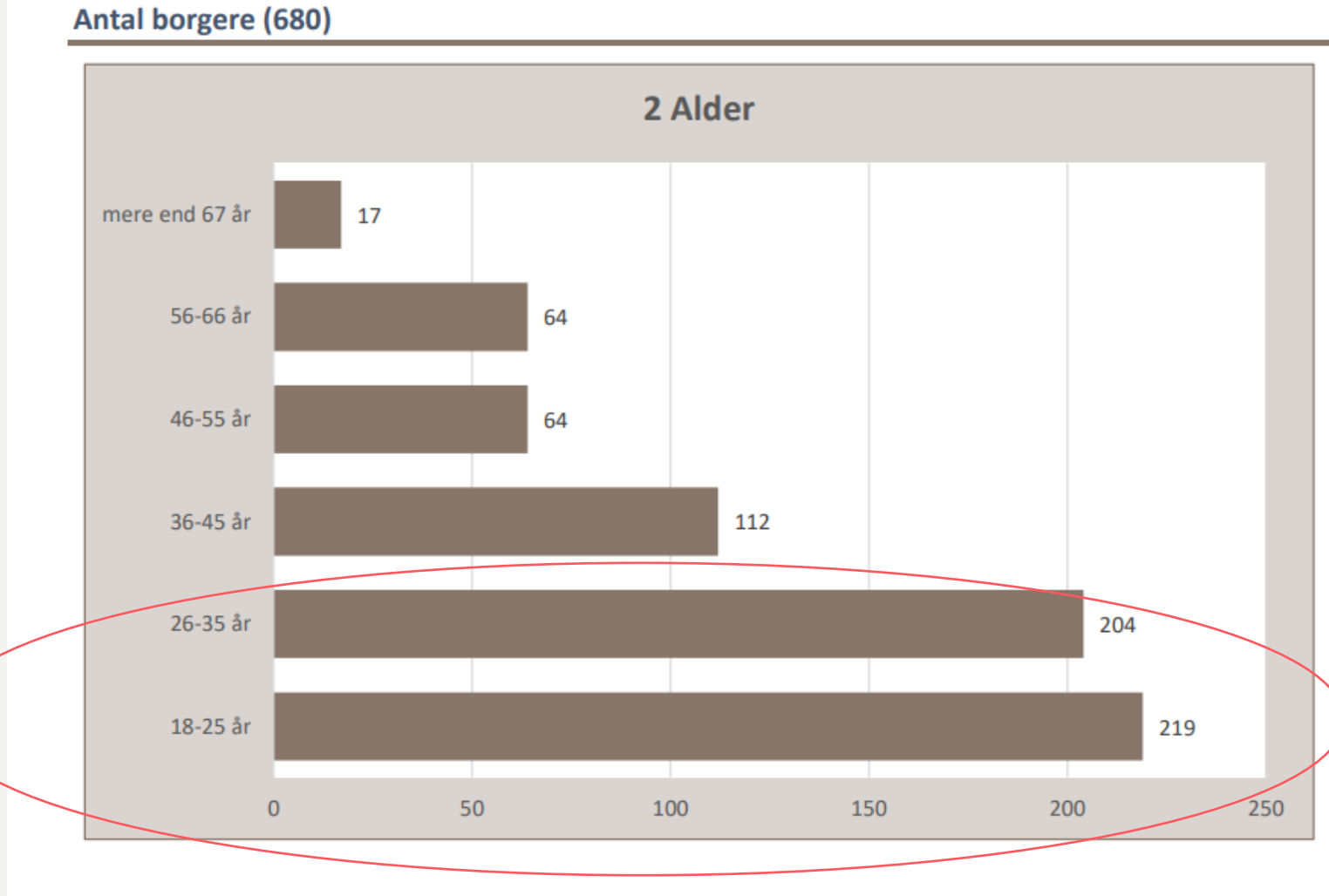
Hvem er de?

KOMPONENT

2/3 er unge – dvs. mellem 18-35 år

Karakteristika

I kan kun i begrænset omfang flytte disse borgere?

Hvem har for nyligt lavet §107 tilbud - nogen der har matrikelløst?

Ca. 80% er i §105/§85 eller §108

I ca. halvdelen af sagerne er der dog tillægstakst.

Og der har også kunne forhandles takst og ske tilpasning af ilbud i ca. halvdelen af sagerne.

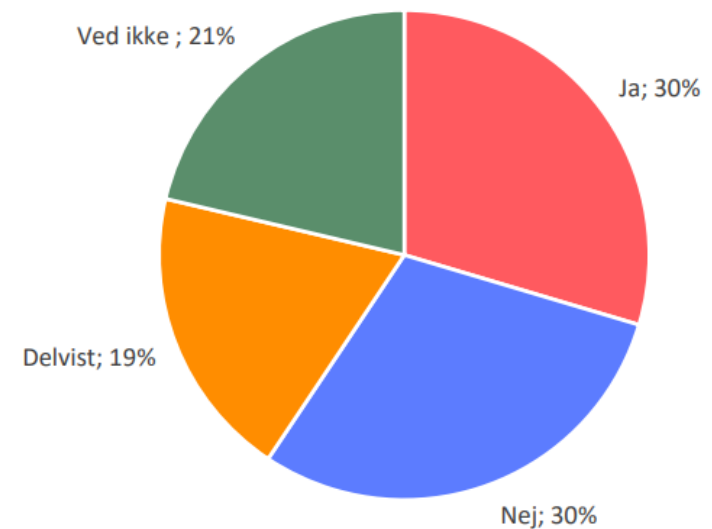
Handlemulighed - fremadrettet

KOMPONENT

Andel ift. alle registreringer (652)

16 Oplevede I, at det var og er mulighed for forhandling af takst / tilpasning af tilbud

Målgruppen – hvilke udfordringer har borgerne

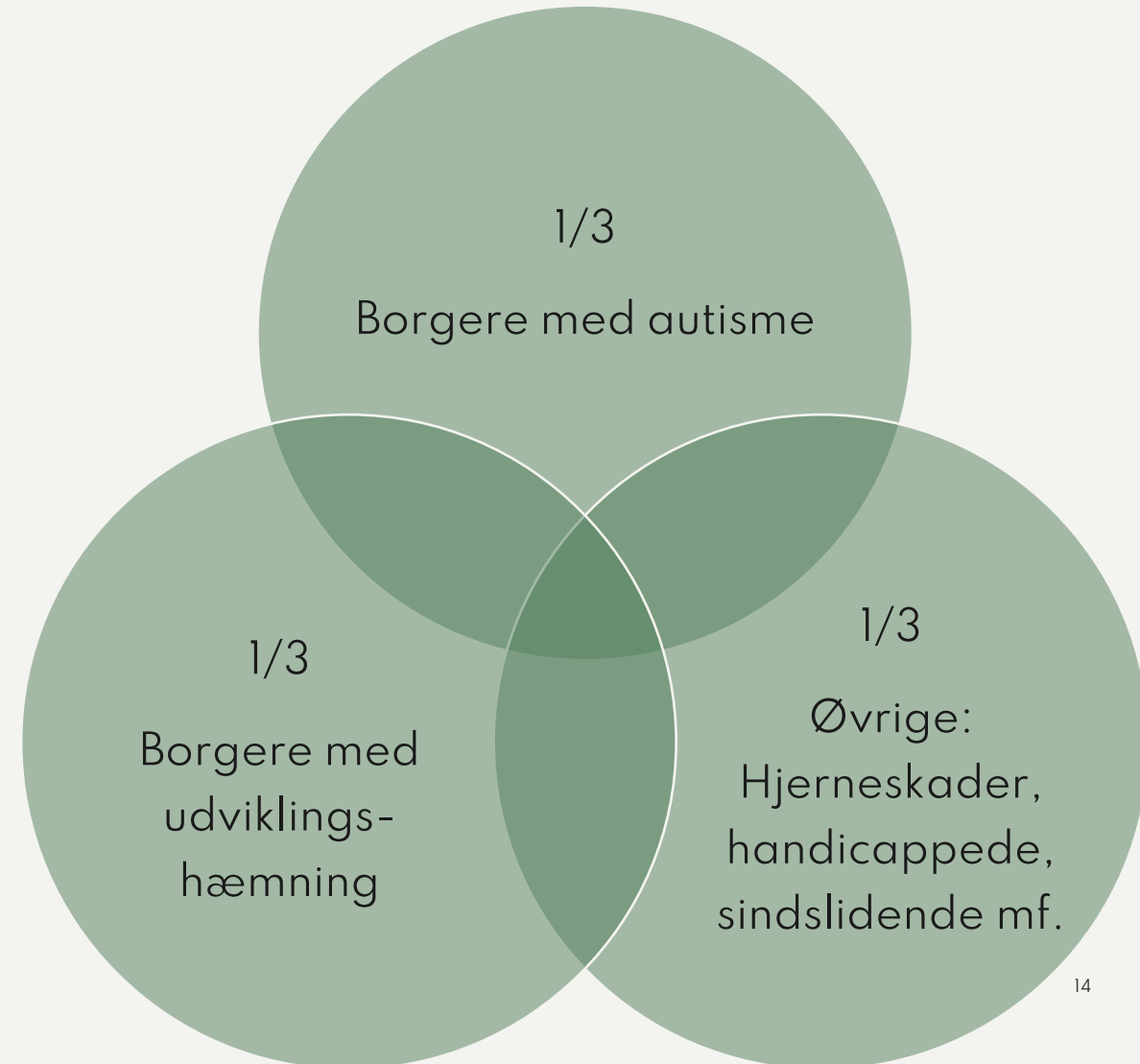
Karakteristika og
handlemulighed

Lidt over halvdelen har:

- Udviklingshæmning
- Autisme kombineret med udviklingshæmning

Tydelige målgrupper med mulighed for specialisering, udvikling, netværk mm.

Gælder det også de øvrige sager?

Stor variation mellem hvilke målgrupper der har et dyrt tilbud

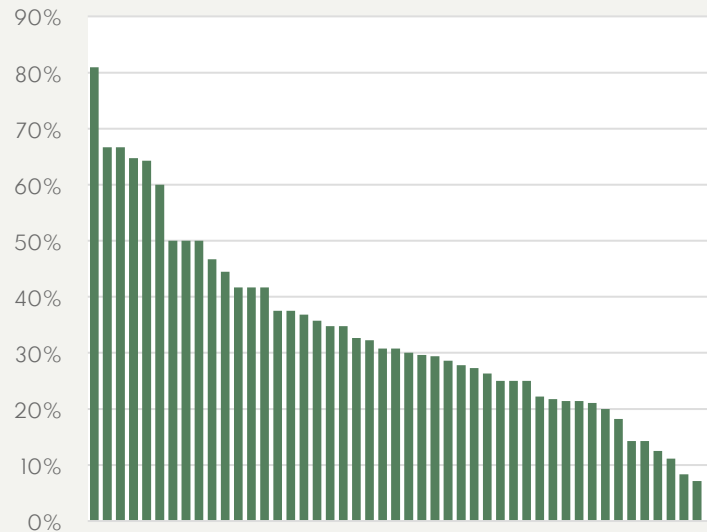
Nysgerrig på hvorfor?

Vi skal finde ud af, hvad der præger den faglige praksis og anvendte tilbud i kommuner med en høj og lav andel.

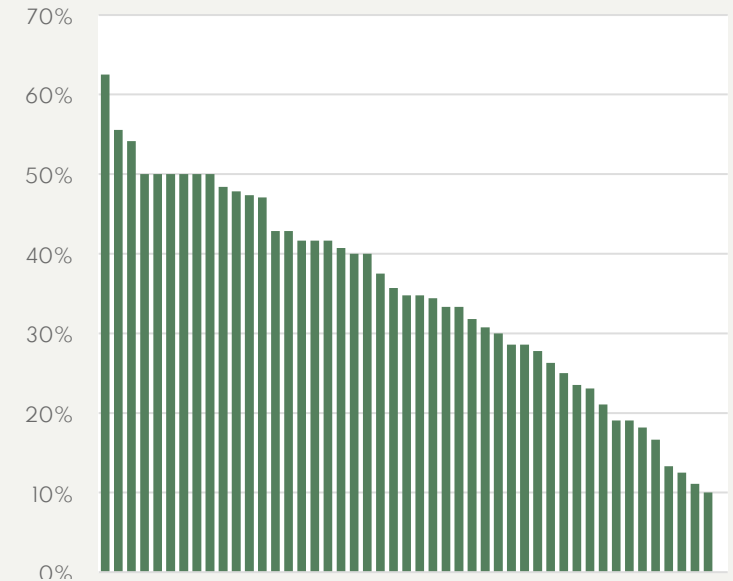
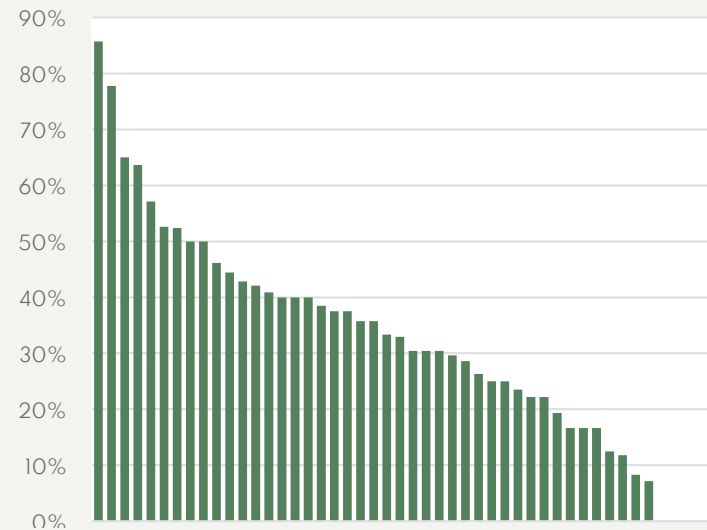

Øvrig

Udviklingshæmmet

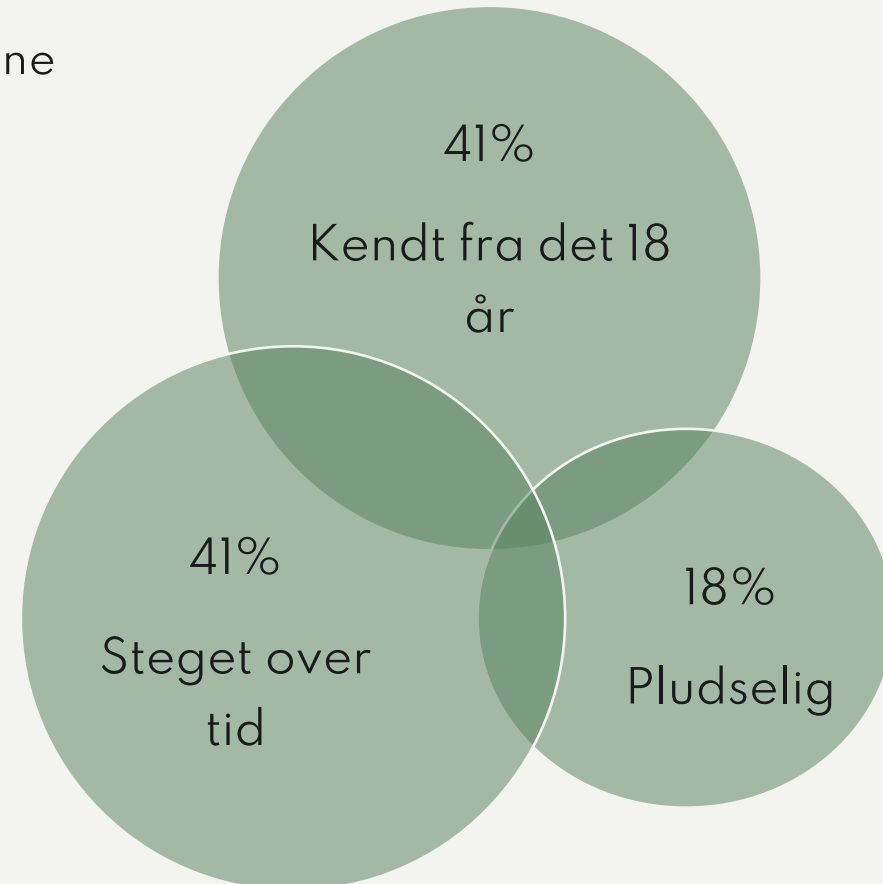
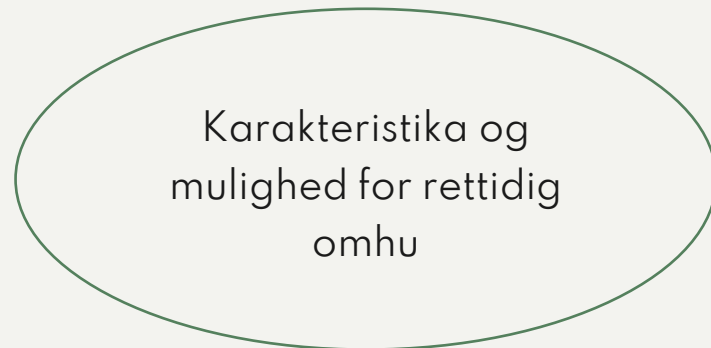

Autisme mm.

Vi har kendt størstedelen – kun 18% er ”pludselige”

Faktisk havde 58% en foranstaltning i børneårene

Uhensigtsmæssig adfærd er udslagsgivende for valg af tilbud

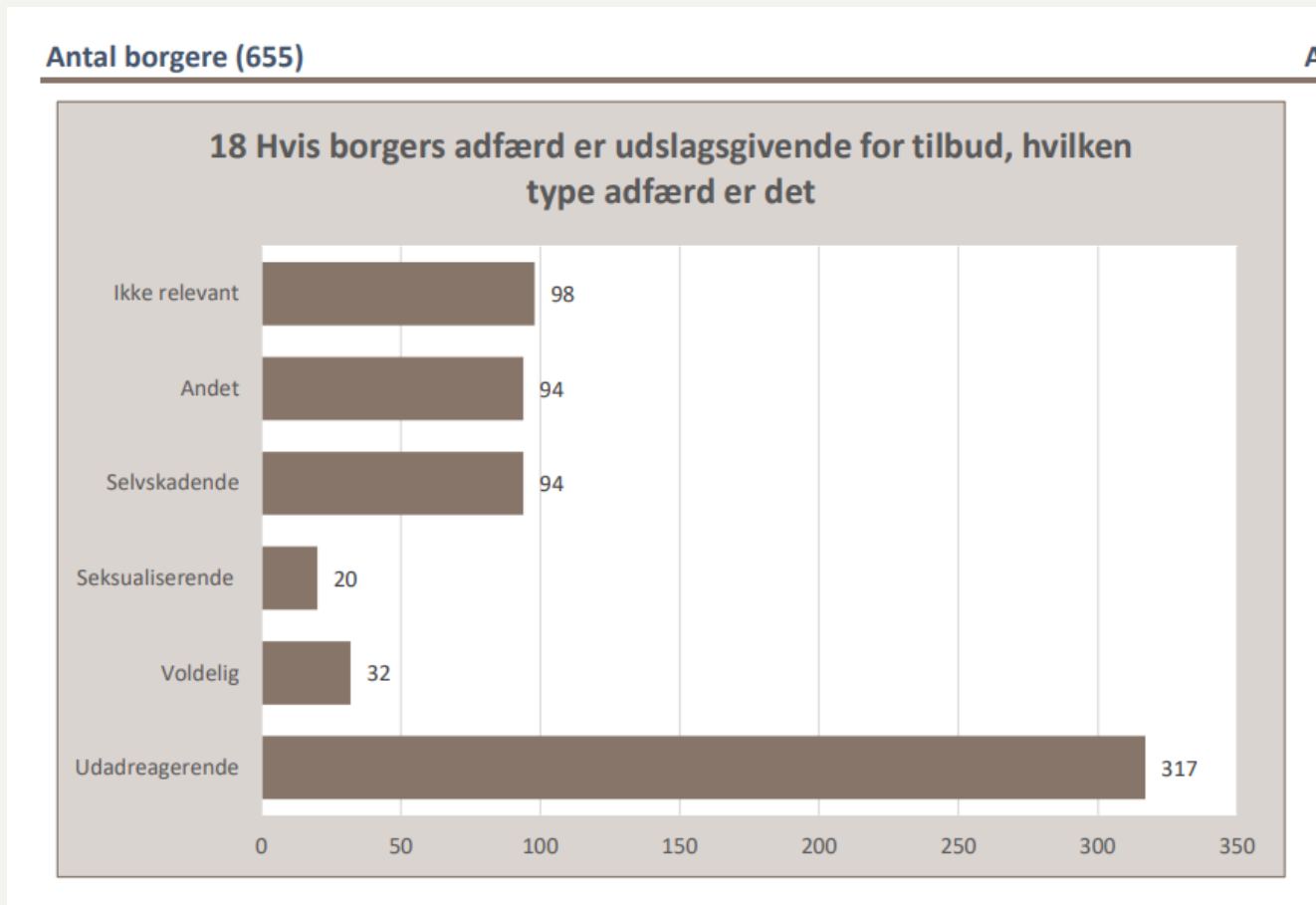
Karakteristika og handlemulighed

I 85% er borgerens adfærd udslagsgivende for valg af tilbud

I 2 ud af 3 tilfælde er denne adfærd udadreagerende eller voldelig

”Kun” magtanvendelser i 30%

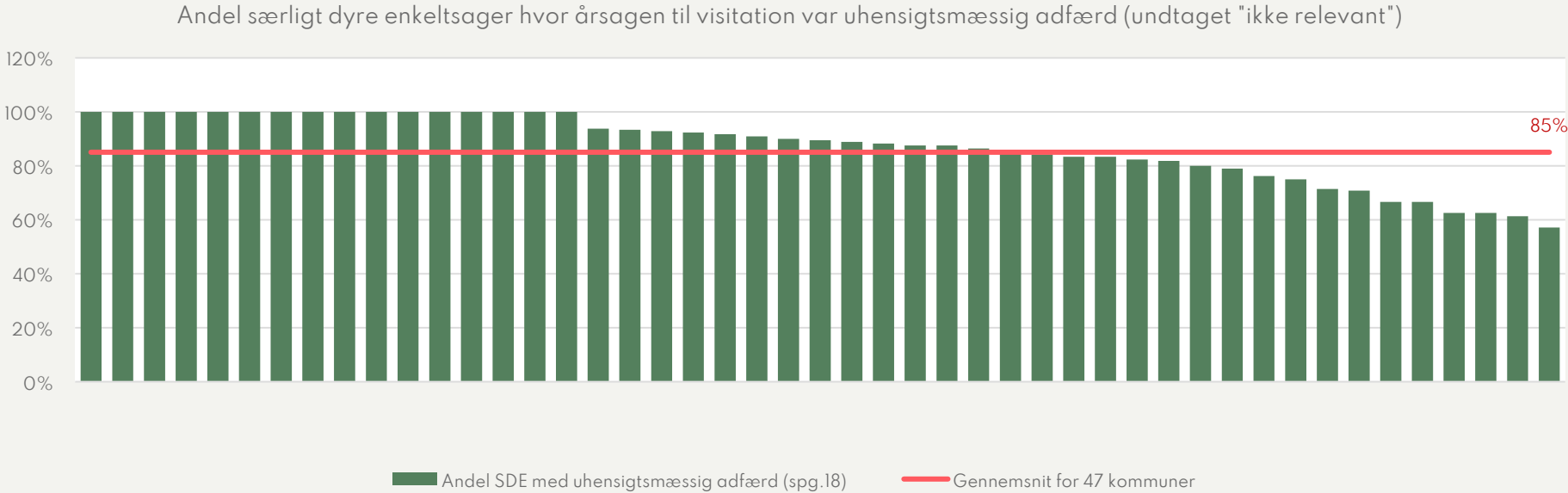
Vi skal være nysgerrige på kompetencer!

Adfærd som udslagsgivende - for spredning mellem kommunerne

Hvis borgeren ikke har en uhensigtsmæssig adfærd – hvorfor er tilbuddet så dyrt?

Hvordan sikrer vi målrettet, at tilbuddene arbejder på at reducerer denne adfærd?

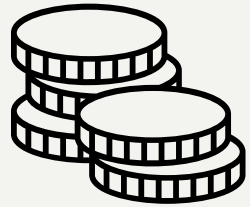

10 hypoteser

- hvorfor bliver tilbuddene til disse borgere så dyre?

10 hypoteser om hvorfor tilbuddene er blevet dyrere

1. Det skyldes de private
2. Der er ingen valgmuligheder ift. tilbud
3. Enkeltmandstilbuddene presser det hele op
4. Ingen vil have dem – de flyttes rundt
5. Ankestyrelsens afgørelser presser udgifterne op
6. Domme gør, at de har brug for dyrere tilbud
7. Andre kommuner handler på vores vegne
8. Det er de pårørende der presser
9. Behandlingspsykiatrien
10. De særlige pladser

Et øjebliksbillede - hvad købes privat, kommunalt eller regionalt?

Første tal er landstal - andet er fra Midt

Vi ved fra andre undersøgelser, at der har været vækst i private tilbud.

Hvis vi ikke ændrer noget i praksis - så vil udviklingen være den samme.

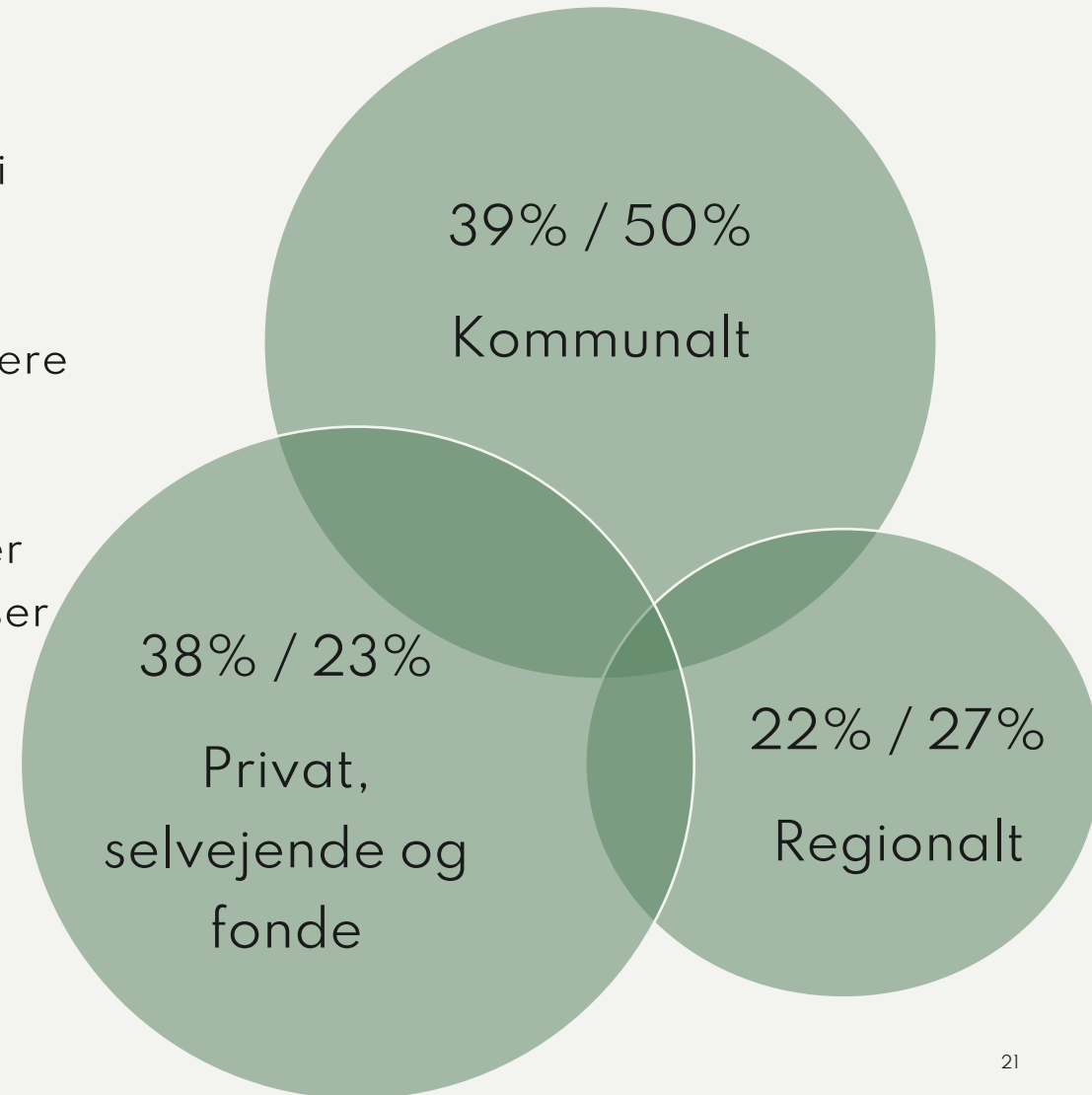
Mest i kommunerne: Tilbud til borgere med hjerneskrader

Mindst i kommunerne: Tilbud til borgere med sindslidelser

Karakteristika og handlemulighed
... Hvis man vil?

KOMPONENT

Valgte tilbud er i over halvdelen af tilfældene eneste mulige løsning

I Midt – var det i 70% af tilfældene eneste løsning

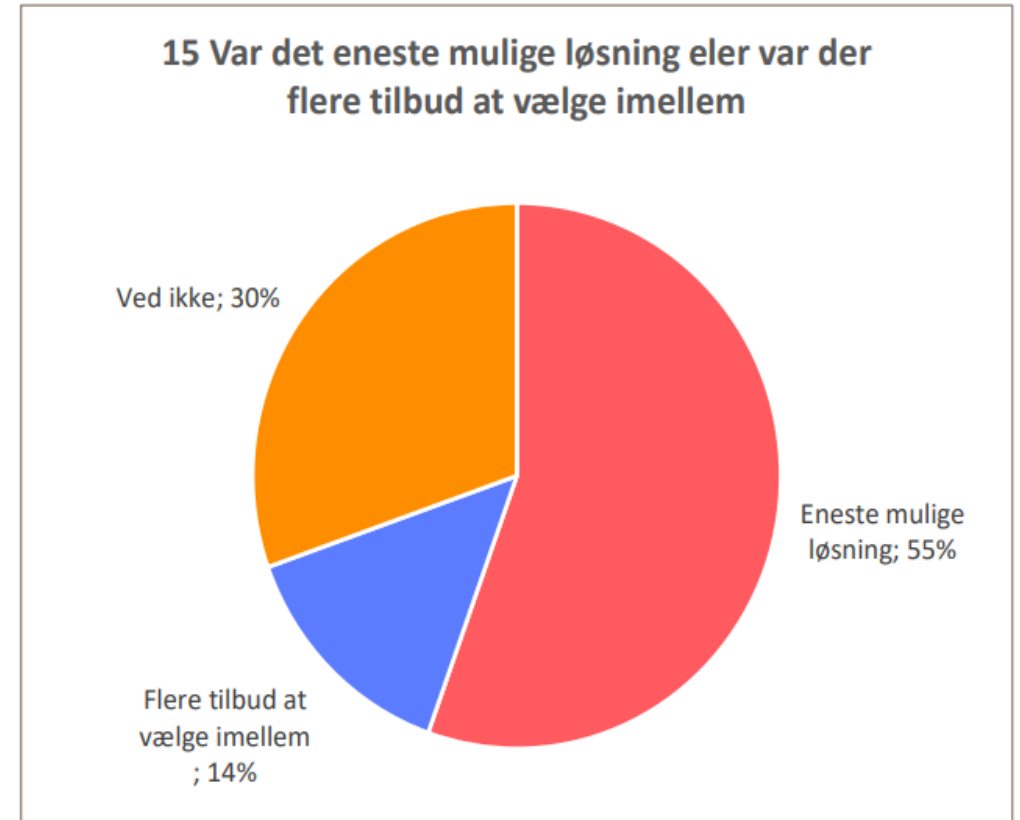
Myndighederne må tage hvad der er.....

Vi har **ikke** kunne identificere noget særligt:

- Målgrupper mv. og eneste løsning.
- Adfærd og eneste løsning
- Hvor tilbuddet købes

Bestemt et tema til det videre arbejde!

Andel ift. alle registreringer (644)

Handlemulighed

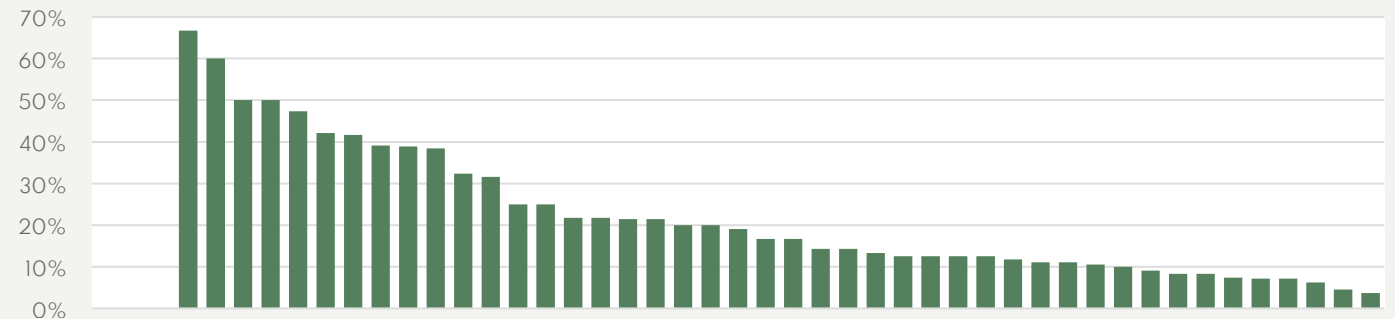

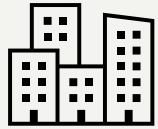
20 % i særligt dyre tilbud har en dom

Karakteristika og
handlemulighed

- Sindslidelse: 39%
 - 2 ud af 3 af disse er domme er til psykiatrisk behandling
- Udviklingshæmmede: 24%
 - Af disse har næste alle en foranstaltningsdom
- Autisme: 13%
- Øvrige 13%

Andel med kriminel adfærd

Det er **ikke** enkeltmandstilbud der presser udgifterne

- 14 ud af 5 tilbud er der 4 pladser eller flere i botilbuddet

Udgiften stiger **ikke**, fordi "ingen" vil have dem!

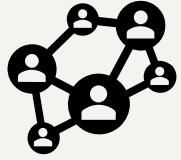
- 57% har de sidste 5 år kun haft et botilbud
- 30% har max haft 2 botilbud de sidste 5 år

Ankestyrelsens afgørelser presser **ikke** udgifterne

- 10% af sagerne har været forbi Ankestyrelsen
- Vurderer i 11 sager at Ankestyrelsens afgørelse har påvirket udgiftsniveauet = 1,6%
- Men det siger ikke noget om præsedenssager og principafgørelser der påvirker!

Det er **ikke** vanskelige pårørende

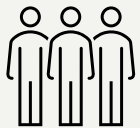
- "Kun" 112% er pårørende involveret og vanskeligt

27% i Midt

Kommunerne kan selv handle i sagerne

- I har handleforpligtigelsen i 98% af sagerne

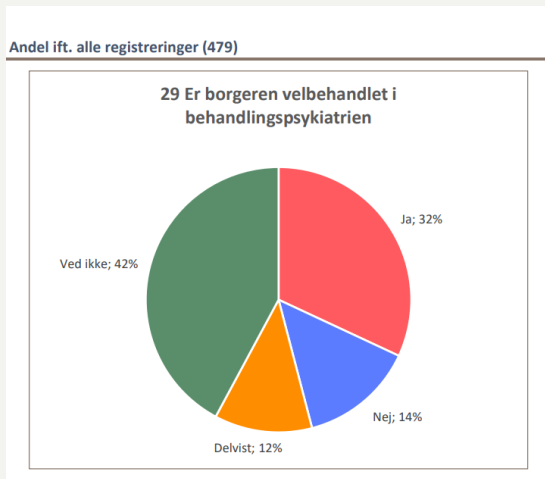
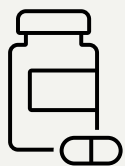
Kommunalpolitikere ... Indblanding er ikke massiv

- Har været involveret i 12% af sagerne – en kommune har praksis ift. forelæggelse
- I ca. 1 ud af 4 sager er der samtidig udfordringer i samarbejdet med de pårørende

27% i Midt

Velbehandlet i behandlingspsykiatrien

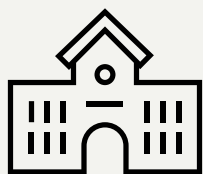

Afdækkes yderligere og
handlemulighed

Midt:

- 37% velbehandlet
- 5% Nej
- 26% delvist
- 32% Ved ikke

De er ikke målgruppen til de særlige pladser i psykiatrien

- Har været afprøvet i 1% af sagerne
- Ansøgt og afslag i 1% af sagerne
- OBS: Kun i 11% af sagerne er målgruppen borgere med sindslidelser

KOMPLEMENT

Den gode nyhed – der er noget der kan arbejdes med!

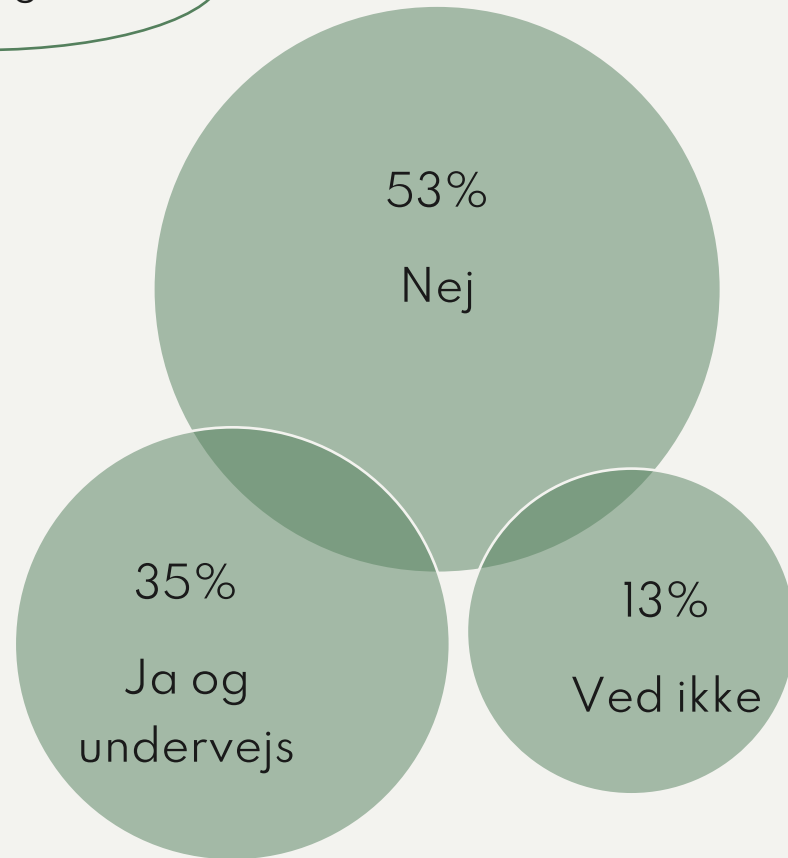
Og her lidt mere 😊

Også stor variation i brug af VISO

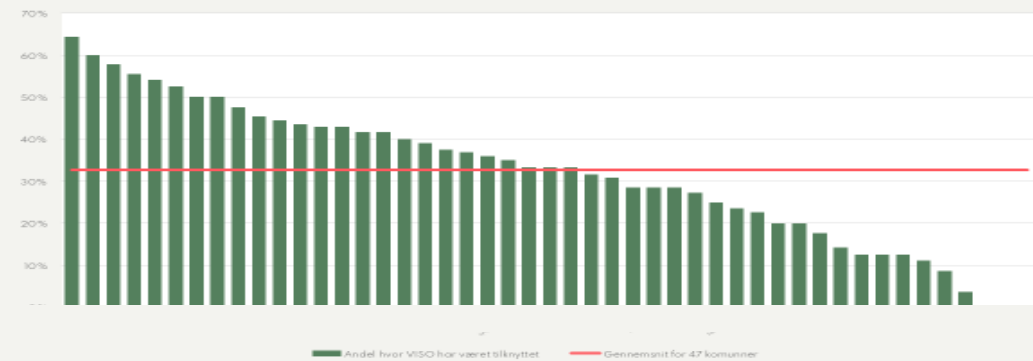
VISO: Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation i regi af Socialstyrelsen – gratis

Nysgerrighed

- Hvad er der ellers af mulighed for ift. råd og vejledning?
- Får vi læring fra VISO indlejret i praksis?
- Politisk aftale om specialplan kommer til at pålægge de højt specialiserede tilbud en råd og vejledningsforpligtigelsen

Andel sager hvor VISO har været tilknyttet fordel på kommuner

KOMPLEMENT

KOMPLEMENT

Muligheder ift. velfærdsteknologiske hjælpemidler

- I 35% er mulighederne afdækket
- I 65% er det ikke sket eller vi ved det ikke

Udviklingshæmning og udfordrende adfærd

Definition

Målgruppe og omfang

Borgerens netværk og tværsektorielt samarbejde

Hjælpemidler til at reducere udfordrende adfærd

Recovery og rehabilitering

Risiko- og beskyttelsesfaktorer

Litteratur

Hjælpemidler til at reducere udfordrende adfærd

Hjælpemidler og andre velfærdsteknologiske løsninger kan medvirke til at reducere udfordrende adfærd hos borgere med udviklingshæmning. Forudsætningen er, at de fagprofessionelle har viden om, hvordan hjælpemidlerne og teknologierne anvendes.

[Max Peder Jensen](#) | Socialstyrelsen

Når man ønsker at reducere udfordrende adfærd, er det centralt at sikre, at borgeren med udviklingshæmning har mulighed for at kommunikere på en måde, der kan erstatte den udfordrende adfærd, herunder at de tilbydes relevante kommunikationshjælpemidler. En forudsætning er, at de fagprofessionelle har viden om relevante kommunikationsmetoder og hjælpemidler, og at de kan anvende dem sammen med borgeren. Desuden viser nogle studier, at korrekt anvendelse af teknologier giver ro og overblik til borgeren.

Alternativ og supplerende kommunikation

En stor del af forskningslitteraturen, der handler om brugen af teknologi til at reducere udfordrende adfærd hos borgere med udviklingshæmning, drejer sig om alternativ og supplerende kommunikation (ASK). ASK er en fællesbetegnelse for mange forskellige måder at kommunikere på, fx kropsbaseret, partnerbaseret og hjælpemiddelbaseret kommunikation. Hjælpemidlerne kan være ikkeelektroniske, som fx kommunikationstavler og fotos, eller elektroniske med eller uden tale (Socialstyrelsen, 2015).

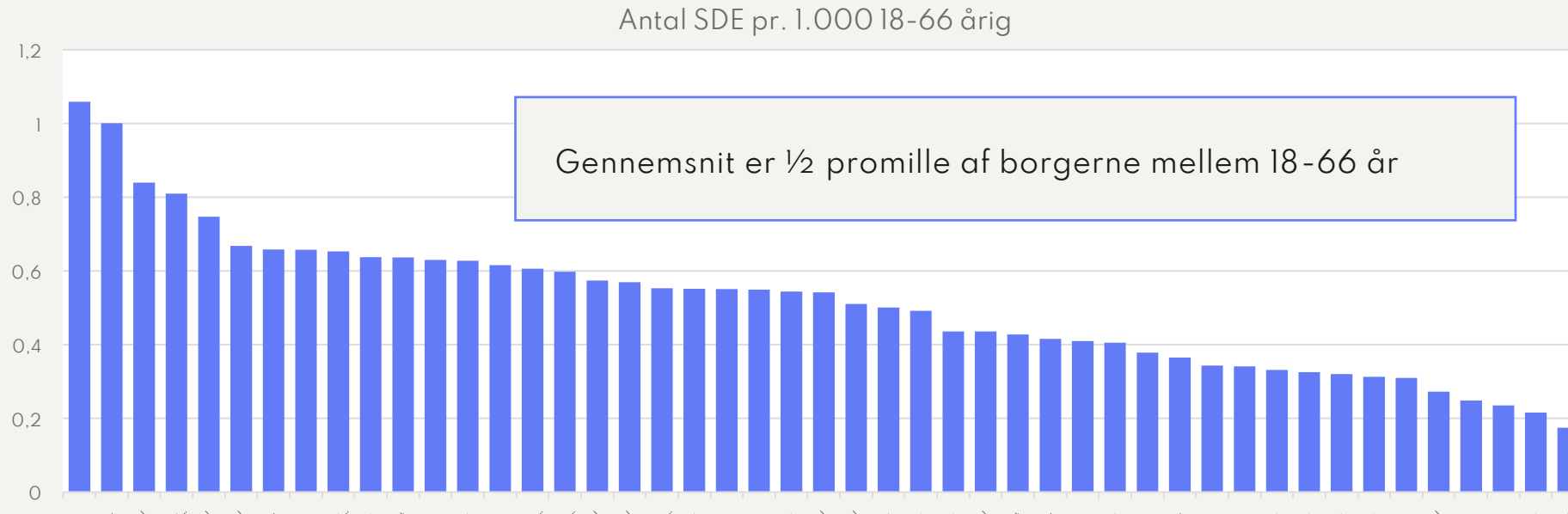

Stor variation i antallet særligt dyre enkeltsager pr. 1.000 18-66 årig

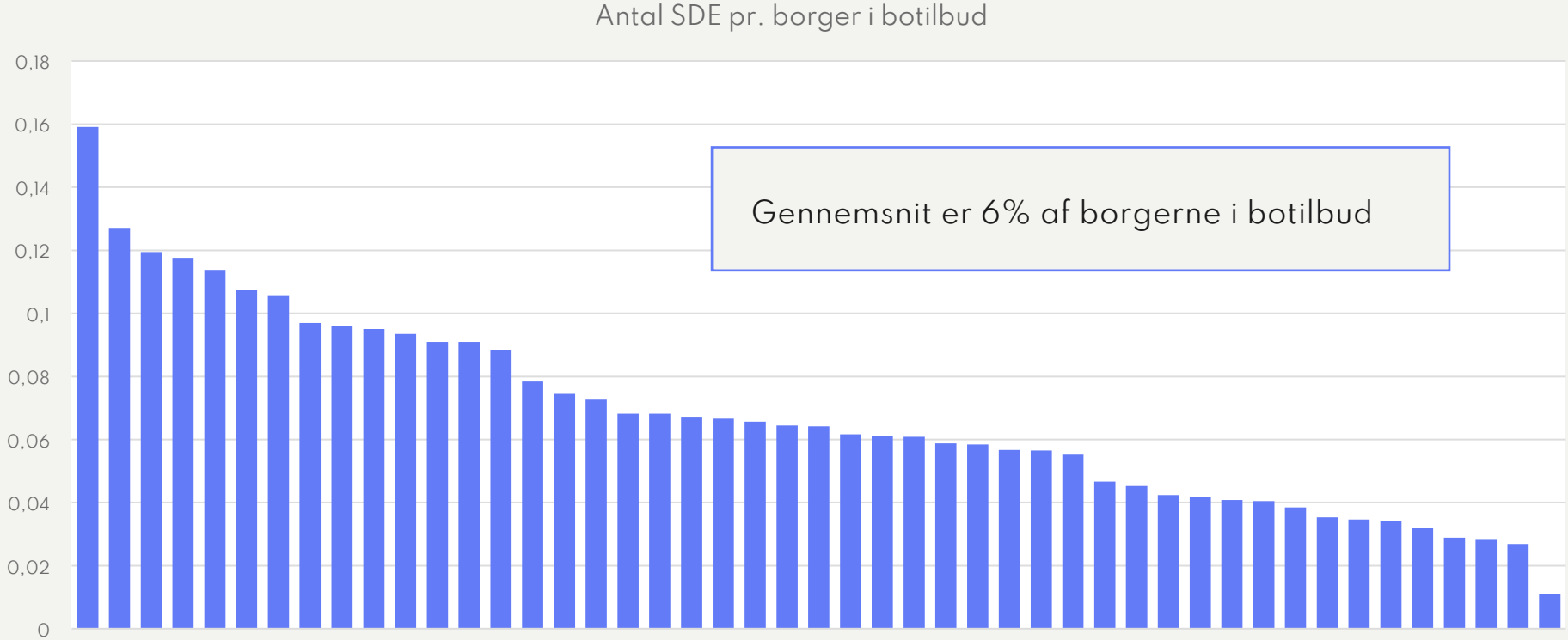
Handlemulighed

I bør hver for sig være nysgerrige på hvad jeres andel er!

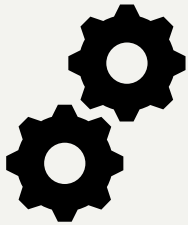
Vi skal fælles finde ud af, hvad der præger den faglige praksis i kommuner med en høj og lav andel.

Stor variation i antal særligt dyre enkeltsager sammenholdt med det samlede antal borgere i botilbud

Opsamling ift. væsentlige fund pr. 12. januar - inden vi taler med jeres medarbejdere og ledere!

1. Stor variation i antallet af særligt dyre enkeltsager
2. Mange borgere der har udviklingshæmning og autisme
3. Stor variation i hvilke målgrupper, der er i tilbud til over 2 mio. kr.
4. Mange med uhensigtsmæssig adfærd
5. Manglende fokus på velfærdsteknologiske hjælpemidler

= Taler ind i myndighedernes faglige praksis, tilbudsvifterne og kompetencer + endnu mere samarbejde i rammeaftaleregi.

Behov for yderligere afdækning:

- Hvordan faglig specialiserede råd og vejledning sikres og forankres (specialeplanlægning)
- På vurderingerne af manglende psykiatrisk behandling i de forskellige målgrupper
- På de domme som disse borgere modtager eller ikke modtager - hvad, hvorfor og hvordan?

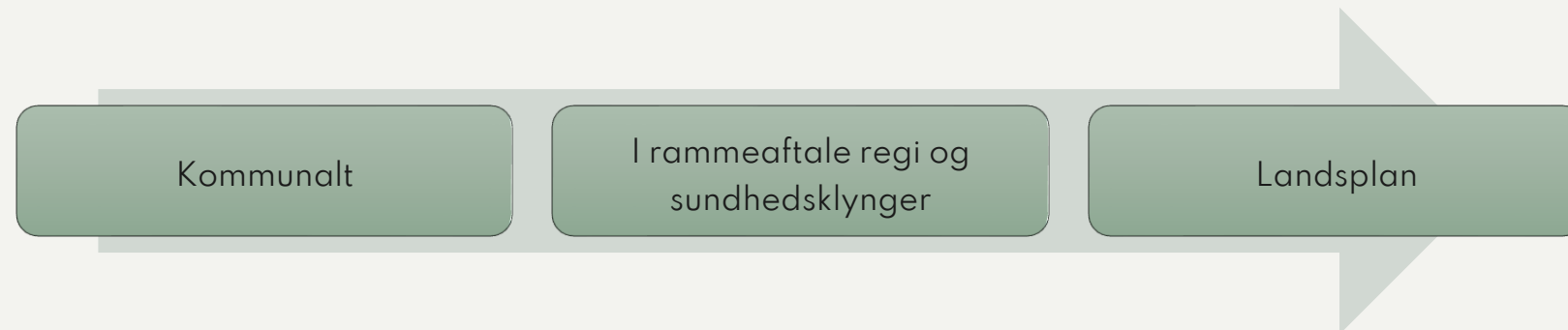
Vi ved nu noget om karakteristika og der er handlemuligheder

Vi har møde med deltagerkommunerne, besøger Direktørfora i Syd, Midt, Nord og Sjælland samt Socialcheferne i Hovedstaden og deltager i KL's myndighedsledernetværk.

En konference i marts/april:

- Udvikling af fælles tiltag; Partnerskaber, kompetenceudvikling, sags-netværk osv.
- Ide-udvikling og udveksling af lokale muligheder

Her bliver vi meget klogere og får mange flere detaljer til, hvad der skal arbejdes på:

Fra enkeltsagsbehandling til strategisk fremtidssikring

Kommunerne

- Hvordan ser netop jeres data, karakteristika og handlemuligheder ud?
- Udvikling af ny strategi: Styring, myndighed, tilbudsvifte, kompetenceudvikling og kultur
- Opfølgning af om aftalt praksis er faktisk praksis

Kreativitet

KKR / rammeaftale / sundhedsklynger

- Afdækning af potentialer hvor manglende psykiatrisk behandling er noteret
- Udvikling og realisering fælles strategi: Tilbudsvifte, sagsnetværk og kompetencer,
- Fokus på kreativitet og fra tale til handling.

Landsplan

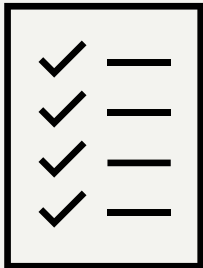
- Rammer for opgaveløsningen på det specialiserede socialområde – fagligt, juridisk og økonomisk, herunder fleksible anvendelse af botilbud og kapacitetsplanlægning.
- Forventningsafstemning med regering og Folketing

Oplægget
jeg ikke fik
holdt på
KØF 2022

Der er INGEN økonomisk kvik-fix på de specialiserede socialområder

Alle udgifter er sammenhængende med afgørelser der er konkrete og individuelle!

Komponent's anbefalinger er:

- * At få styr på jeres styring
- * At få styr på jeres indsatsstrappe – hvad mangler I for ikke at bruge dyre tilbud
- * At få styr på jeres faktiske praksis og kompetencer i myndighed
- * At forebygge systemafhængighed

Link: [Ny valgperiode: Tid til et 360-graders eftersyn af voksenområdet \(kl.dk\)](https://www.kl.dk)

Tak fordi I spørger hvad jeg ville gøre, hvis jeg var i jeres sko 😊

17-01-2023

1. Indkalde jeres chefer og myndighedsledere til fælles temadag – flere direktører udpeges og er skal bringe budskaber begge veje!
 1. Hvad er problemerne?
 2. Hvad er der af muligheder og umuligheder?
 3. Og så skal I sikre, at der handles!
2. Og skal I sikrer, at nogen gør noget hvor cheferne ikke har rækkevide:
 - Anlægsrammen – eller er det en dårlig undskyldning?
 - Særlige pladser
 - Begrænsninger for at flytte fra §108 og §105/§85
 - Måske behandlingspsykiatrien?
3. De private er nok kommet for at blive – hvad kunne en ny strategi ift. dem være?

Lidt ekstra

KOMPONENT™

Antal §95/§96 sager over 2 mio.kr. pr. 1.000 18-66 årig

17-01-2023

KOMPLEMENT™

Kilde: DST FOLKIA, Antal 18-66 årige 2022K4 og indsamlet data ift. særligt dyre enkeltsager, N=166

Interessante fund i opgave om matrikelløse tilbud

17-01-2023

Komponent har i forbindelse med en opgave for Socialstyrelsen om matrikelløse tilbud afdækket:

- At højt specialiserede matrikelløse tilbud udvikles omkring enkelte borgere, der ikke ønsker eller kan profitere af eksisterende tilbud.
 - Det er ofte et netværk af indsatser, som er bygget op som et stillads rundt om den enkelte borgere. Sammensat af flerfagligt specialiserede, høj specialiserede og almene ydelser.
- Ofte skyldes det adfærd – borgerne skal skærmes ift. egne behov og/eller ift. andre
- Når tilbuddene udvikles er der gode eksempler på, at det koster mindre samlet set
- Udviklingen er ofte ad hoc (udgangspunkt er en borgers behov) og sjældent strategisk
- Vigtigt indsatsen er hæftet op på en moderorganisation for at sikre fagligt miljø og tilstrækkeligt flow.

KOMPONENT

Kontaktinformation og lidt inspiration

Maibritt Kuszon
Chefkonsulent i Komponent, tidligere
social-, arbejdsmarkeds- og sundhedsch...

maku@komponent.dk

Tlf.: 29666280

- Link: [Morsø Kommune har vendt udviklingen på det specialiserede socialområde | Komponent](#)
- Link: [Nyt styringspanel hjælper Gentofte Kommune med at tage hånd om økonomien | Komponent](#)
- “Visitationen mangler det lange lys” Link: [SUF Magasinet 0119 - Flipbook - Page 7 \(paperturn-view.com\)](#)

KOMPONENT

